

Uniós vita a civil hajókról

„Jelenlétük a Földközi-tengeren ösztönzi az irreguláris migrációt”

Terjedelmes írást közölt a brüsszeli Politico azzal kapcsolatban, hogy az EU lényegében privatizálja a migránsmentő tevékenységét: a lap szerint Brüsszel a munka nagy részét „kiszervezte” a nem kormányzati szervezetek által működtetett hajóflottának, amelyek a Földközi-tengeren kutatnak válságba jutott menekültek után. Lapunknak Marsai Viktor, a Migrációkutató Intézet igazgatója azonban arról beszélt, a civil hajók jelenléte a Földközi-tengeren ösztönzi az irreguláris migrációt.

EURÓPAI UNIÓ

Tóth Loretta

Ismét az uniós politika homlokterébe kerültek a civil szervezetek migránsmentő hajói, ugyanis egyre több tagállam aggódik egy esetleges újabb emberáradat miatt. A Politico brüsszeli lap szerint azonban úgy tűnik, hogy az uniós tisztviselők számára könnyebben kezelhetők a nem kormányzati szervezetek működésének mikéntjéről szóló viták, mint az EU elavult és széttöredezett menekültügyi szabályainak harmonizálása.

A vita egyik oldalán a dél-európai országok Róma vezette koalíciója áll: szerintük az NGO-k hajói a földközi-tengeri jelenlétükkel ösztönzik a migránsok útnak indulását, ezért a civil hajók tevékenységét szorosabban kellene ahhoz az országhoz kötni, ahol azokat regisztrálták. A másik oldalon pedig olyan országok állnak,

Illegális bevándorlók érkeznek az olasz partokra

Fotó: Reuters

mint például Németország, ahol számos civil hajót jegyeztek be. Brüsszel a maga részéről kézzelfogható javaslatok helyett inkább csak arra bátorítja a tagállamokat, dolgozzanak ki saját koncepciókat – elhárítva a felelősséget, és azt üzenve, hogy nem alkothat a kérdésben saját szabályokat. Ezt jelzi Margaritisz Szkinász, az európai életmód előmozdításáért felelős uniós biztos korábbi nyilatkozata is: „az EU-

nak szabályosan, a tagállamok tiszteltben tartásával kell együttműködnie a civil szervezetekkel, annak érdekében, hogy a tengeri mentési műveleteket konstruktívabban hajtsák végre, és ha ehhez strukturáltabb keretre van szükség, az Európai Bizottság támogatná a civil mentőhajókra vonatkozó magatartási kódexet” – fogalmazott.

Lapunk megkeresésére Marsai Viktor, a Migrációkutató Intézet igazgató-

ja emlékeztetett: az NGO-hajók kapcsán évek óta heves vita zajlik az uniós tagállamok között, a legnagyobb probléma azonban az, hogy az erről szóló diskurzusban sokan még mindig makacsul elzárkóznak attól a tényről, hogy a civil hajók jelenléte a Földközi-tengeren ösztönzi az irreguláris migrációt. – Hasonlóan tarthatatlan állítás az is, hogy az NGO-knak nincs köztük az embercsempész-hálózatokhoz, mert bár esetükben szervezett embercsempészetről nem beszélhetünk, de már többször is bebizonyosodott, hogy a civil hajók nagyon közel tevékenykednek a líbiai partokhoz, az embercsempészek pedig ezt pontosan tudják, amikor a lélekvesztőkbe tuszkolva útnak indítják az Afrikát elhagyni kívánó szerencsétleneket – magyarázta a kutató.

Az NGO-hajókra vonatkozó magatartási kódex ötletéről a kutató úgy vélekedett: ha ebből lesz is valami, az bizonyosan nem a közeljövőben fog megvalósulni, a probléma viszont mára mindennaposává vált, hiszen az új jobboldali olasz kormány világossá tette, hogy nem engedi kikötni a civil hajókat. Kitért arra is: az Európai Bizottság alig egy hete cselekvési tervet mutatott be a közép-mediterrán térségben tapasztalható migrációs kihívások kezelésére. – A hús intézkedésből álló cselekvési terv kapcsán a jó hír az, hogy végre Brüsszel is az EU határain kívül próbálná meg kezelni a migrációt, rossz hír viszont, hogy továbbra sincs semmi javaslat arra vonatkozóan, hogy mit lehet azokkal kezdeni, akik már beléptek a schengeni övezetbe – mondta Marsai Viktor.